

С Т А Н О В И Щ Е
от акад. Радомир Радомиров, дмн

относно: Провеждане на конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по научна специалност „Фармакология” в Направление „Поведенческа невробиология”, на Институт по Невробиология - БАН, с участник доц. д-р Яна Димитрова Чекаларова.

I. Процедура.

Със Заповед № 102/15.02.2018 на директора на Институт по Невробиология бях уведомен за избирането ми за член на Научното жури по посочения конкурс /Протокол № 8/14.12.2017/ и следва да изразя „Становище”. Получих от доц. Яна Димитрова Чекаларова всички изисквани от ЗРАСРБ справки и документи. Становището ми е съобразено с изискванията за заемане на академична длъжност „Професор” при Българска Академия на Науката.

II. Кратки биографични данни.

Доц. Яна Чекаларова е родена през 1966 год. Завърши Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски” през 1990 год. Работи като специалист в Институт по Биофизика на БАН в периода 1991-1996 год, след което постъпва в Институт по Физиология/Невробиология. Последователно заема длъжностите на научен сътрудник III-I ст. След успешно участие в конкурса е назначена на академична длъжност „Доцент” от 2010 год. Доктор по научна специалност „Фармакология”. От 2017 год е ръководител на Направление „Поведенческа Невробиология”.

III. Характеристика на научната и учебно-преподавателска квалификация.

Науко-метрични данни за научно-публикационна дейност.

Публикационната дейност на Доц. Яна Чекаларова отразяваща научно-изследователската ѝ дейност включва 73 научни статии. Част от тях са представени в процедури за академични аcredитации – защита на образователна и научна степен „Доктор” и конкурс за заемане на академична степен „Доцент”. В настоящия конкурс за академична длъжност „Професор” доц. Яна Чекаларова участва с 35 научни статии. В 21 от тези публикации тя е водещ автор. В чуждестранни списания са отпечатани 26 труда, в български издания са публикувани 9 статии. В периодични списания с импакт фактор са отпечатани 29 научни статии. Общият импакт фактор на тези статии е 55.646. Статиите, представени за участие в конкурса са цитирани 129 пъти. След хабилитация в „Доцент” доц. Яна Чекаларова има 45 участия в научни форуми проведени в България и чужбина.

Научните трудове с които доц. Яна Чекаларова участва в конкурса за академична длъжност „Професор” са изцяло по специалността на обявената процедура.

Следва да бъде отбелоязано и оценено, че научно-метричните показатели за научно-публикационна дейност на доц. Яна Чекаларова са изключително високи и са със стойности многократно над изискваните по Правилника за приложение на ЗРНСРБ.

Научна активност.

Доц. Яна Чекаларова е ръководител на 3 изследователски проекта финансиирани от ФНИ. Тя е координатор за Институт по Невробиология на 6 международни изследвания и е участник в разработването на други 23 проекта финансиирани от медицинските университети в София, Плевен и Пловдив. Преченявайки участието на доц. Яна Чекаларова в национални екипи за разработване

на научно-изследователски проекти, мога да изразя становището, че това участие е впечатляващо високо.

Следва да се отбележи и сериозна експертна дейност на доц. Яна Чекаларова, тя е била над 50 пъти рецензент на научни статии, представени за публикуване в международни списания с висок рейтинг.

Основни научни приноси.

Значителната и разнообразна научна продукция на доц. Яна Чекаларова представя интересни и оригинални резултати с приносен характер, които трудно биха могли да се систематизират в ограничните рамки на „становище“. По тази причина, ще си позволя да маркирам основните тематични насоки на изследвания по които са достигнати данни, разширяващи знанията в медико-биологичен и потенциален клинико-терапевтичен аспект.

- При разработен и оптимизиран кайнат-индуциран пост-епилептичен статус модел на темпорална епилепсия са проследени фармакологични и терапевтични подходи за превенция на поведенчески, биохимични и морфологични нарушения в две основни насоки - чрез изследване на ефектите на мелатонин и агомелатин и оценка на ролята на невропептида Анг II и AT1 рецепторите.
- При два модела на мелатонинов дефицит, pineалектомия и мелатонинов дефицит с хронично прилагане на светлинен режим, са проследявани ефекти на агомелатин върху поведенчески, биохимични и морфологични промени с данни за разстройство на циркадната ритмика на освобождаване на мелатонин и кортикостерон.
- Системно е изследвано действието на кофеин – отчитани са временни и дълготрайни промени в мозъчната възбудимост при постнатално третиране и при хронично третиране за проследяване на ролята на мозъчните моноамини в антидепресивните ефекти на алкалоида.

Обобщавайки научно-изследователската дейност на доц. Яна Чекаларова следва да се посочи логиката в разностранността на проведените проучвания при което са достигнати интересни и нови данни.

Учебно-преподавателска квалификация.

Удостоверения от Софийски Университет „Св.Климент Охридски“ показват, че Доц. Яна Чекаларова провежда от 2014 год учебен план за обучение по „Физиология“ за „медицина“ като води обучението на български и английски език. Доц. Яна Чекаларова е научен ръководител на двама отчислени докторанта, единият от които успешно е защитил образователна и научна степен „Доктор“.

IV. Заключение.

След запознаване с представените ми данни и справки за научна дейност, научна и преподавателска активност на доц. Яна Димитрова Чекаларова изразявам положителна оценка относно участието й в процедура за заемане на академична длъжност „Професор“ и си позволявам да апелирам към уважаемите членове на Научното жури да оценят цялостната дейност на доц. Яна Димитрова Чекаларова като отговаряща на изискванията за заемане на академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Фармакология“ в Направление „Поведенческа невробиология“, на Институт по Невробиология – БАН.

03.04.2018 год

Л. Чекаларова